

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvemši ponedeljke in dneve po praznikih, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za en mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština iznaša. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake velja znižana cena in sicer: Za Ljubljano za četrt leta 2 gld. 50 kr., po pošti prejemati za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrstopenjske petič-vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr., če se dvakrat, in 4 kr., če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani v Franc Kolmanovej hiši št. 3 „gledališka stolba“. — Opraviništvo, na katero naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne reči, je v „Narodnej tiskarni“ v Kolmanovej hiši.

Rojaki!

Volitve poslancev za državni zbor dunajski so napovedane! Kmetske naše občine volijo 24. junija, mesta in trgi 30. junija. Ljubljana s kupčijsko zbornico 1. julija in veliko posestvo 3. julija.

Komaj mesec dni in treba bode našim možem, ki imajo volilno pravico, stopiti na volišče.

Odveč bilo bi obširno razkladati, kako neizmerno važne so ravno te volitve, po katerih gre pred vsem za to, da se prihodnjemu državnemu zboru predruža ona večina, ki je zadnjih 6 let gospodovala na Dunaji.

Zdaj, rodoljubi! gre prav za to, da ne še iz spomina nam izbrisane preblage besede cesarjeve postanejo resnica: „Tako, kakor dozda, ne more več dalje biti“ — in: „Mir mora biti mej narodi mojimi!“

Da se izpolnejo te besede Njegovega Velikanstva, bodo vsi lojalni državljani avstrijski zastavili vso svojo moč v to, da naša, to je državno-pravna stranka zmaga v prihodnjih volitvah in si tako nakloni priliko, razodeti prihodnjemu državnemu zboru, da tudi Slovenci hočemo ustavo in da še prav iskreno hrepenimo po ustavi, ali po ustavi taki, ki je pravična vsem narodom habsburške monarhije, — in da tudi mi Slovenci se poganjamo za svobodo, a za svobodo pravo in ne za óni laži-liberalizem, ki dandenes svobodo in napredek pred vsem drugim v tem išče, da zatira verske in narodne svetinje naroda slovenskega!

Da pa se, kakor drugej, vsestransko vredni tudi pri nas na Kranjskem volitvena

akcija, osnoval se je v Ljubljani centralni narodni volilni odbor, obstoječ iz mož, katerim je narod naš uže zaupanje izkazal s tem, da jih je volil v deželni zbor kranjski ali za odbornike v mestni odbor ljubljanski, in še nekaterih družih spoštovanih rodoljubov. Tako sestavljen centralni odbor si je za svojega načelnika izvolil dr. Jan. Bleiweisa.

Prva skrb centralnemu odboru je, da se po deželi osnujejo volilni pododbori, ki v vsem kar se volitev tiče, imajo biti desna roka glavnemu odboru. Za to on ravnokar razpošilja rodoljubom po deželi dotične pozive.

Kar bode še družega v dosego srečnih volitev treba, naznanjali vam bodo dragi rojaki, poznejši oklici odborovi in pa naši narodni časniki.

In tako, rodoljubi, iskreno in z združenim močjó na delo, da zmaga dobra naša in pravična stvar!

V Ljubljani 26. maja 1879.

Za národni centralni volilni odbor:

Dr. Jan. Bleiweis,
odborna predsednik.

Volitve so razpisane.

V nedeljo so bili uže po vogléh nabiti plakati oznanjujoči sledeči:

Razglas.

Vsled Najvišjega patenta dné 22. maja 1879 razpišejo se na naredbo gospoda ministra notranjih zadev dné 23. t. m. po §§ 21 in sledečih postavah od 2. aprila 1873, drž. zak. št. 41, splošne nove volitve poslancev državnega zbora in odločijo se za izvršenje po krajih, kateri so v § 8 gori omenjene postavbe navedeni, sledeči dnevi:

1. Za volitve poslancev kmetijskih občin dan 24. junija 1879,

2. za volitve poslancev mest in trgov dan 30. junija 1879,

in za volilni zbor kupčijske in obrtnijske zbornice v Ljubljani

dan 1. julija 1879,

3. za volitev poslancev velikega posestva dan 3. julija 1879.

Natančneje določbe zastran prostora, dneva in ure začetka volitev, kakor tudi zastran ure doglasovanja naznanijo izkaznice, ki se bodo izročile volilcem.

V Ljubljani, dné 24. maja 1879.

C. kr. deželni predsednik:

Franc vitez žl. Kallina l. r.

* * *

Treba je torej iti nemudoma na delo, ker, komaj mesec dnij, in vse bode uže izvršeno nam Slovencem na čast, če zmagamo, ali na sramoto, če propademo z narodnimi kandidati.

Jedna najvažnejših naredeb, ki zdaj po razpisu volitev precej pride, je sestavljen je, razglašanje in popravljajanje zapisnika volilcev. Župani naj gledajo torej, da bodo vsi volilci res prav zapisani, volilci sami pa naj se pobrigajo, pa v treh dneh po sestavi in razglašenji reklamirajo svojo ali družih narodnjakov volilno pravico, ali naj terjajo, da se izbriše, kdor volilne pravice néma. Ako pri prvej političnej instanci ne dobodo ugodnega odloka, naj se brž pri deželnem predsedniku pritožijo.

Na kmetih pridejo potlej volitve volilnih mož. Tu je treba gledati, da se dosti prvotnih volilcev na volišče povabi in zanesljiv naroden mož izvoli, da se morda slučajno kalcemu nemškutarju ne posreči menj podučene

Listek.

Kosmas Makabejec.

I.

Kosmas še nij bil na svetu, pa sta mu uže bila namenjena dva krstna imena: Gregor, ako bo dete moško, Jedert, ako bo žensko. Potem se je res zgodilo, da nij bil krščen ni za Gregorja niti za Jedert, ampak je dobil čisto družega, tudi dosta imenitnega svetnika za patrona. Jedert nij smel biti, ker se je precej pri porodu prikazal v moškej obliki, za Gregorja je bil sicer prikladen, pa to nij moglo biti po pravici, ker se je rodil dne 9. januarja, a sv. Gregor ima godovno še le 12. marca, torej predaleč, pa se nij smelo toliko svetnikov njemu za voljo preskočiti brez zamere.

Sicer so prvi dnevi njega življenja bili

najlepši, kar jih je Kosmas kedaj doživel. — Potem, ko je k pameti prišel (če se sme tako reči) je čisto druga pela; še je bil droben ali kakor pravijo, tanek ko leskova šbica, uže so oče govorili, da ta dečko ne bo za kmetski stan, ker je preslab za plug. Komaj je dovršil 6 let, uže so ga podili od doma, pa so ga dali v Slovensko Bistrico, kjer je imel teto, da bi se tam naučil nemškega. Nemškega se v Slovenskej Bistrici takrat naš Kosmas kar nič nij naučil, ker je uže v prvem tednu prišla njegova stara mati gledat za njim, kako se mu godi v Bistrici, katerej se je precej obesil za kikljo, pa je potem lepo v božjem strahu priromal pod njenim vodstvom po enodnevnem potovanji peški zopet domov, tako, kakor óni Jurček, ki je šel svoje dni na tuje.

Da se je Kosmas tako lepo in pošteno na svoj dom zmislil, je mater njegovo prav ve-

selilo, ampak očetu to nij bilo po volji, češ, da želi le dobro svojemu detetu, a to da dela po svojej trmi na lastno škodo. Pa vse drugo bi bilo tudi očetu po volji, samo ga je jezilo, da je dečko brez nemškega jezika prišel nazaj iz Slov. Bistrice, kamor ga je bil dal zgolj zavoljo te nesrečne nemščine, pa mu je zato precej drugi dan dal cepec v roke, rekši, naj le gre mlatit na pod, da bode znal in čutil, kaj kmet trpi, ki nemški ne zna. Kosmas sicer nij mlatil, ker mu je bil cepec pretežak, ampak odslej je vsak dan zvedel, koliko trpi kmet, ki ne zna nemški. Če se nij v jutro dosti rano zbudil in govedo spustil na pašo, je uže starec stal z leskovačo v hlevu pred njegovo posteljo, ter ga je s par šikci opomnil na težave kmetskega stanu, pa kako vse drugače bi bilo, ko bi znal nemški, — kadar sta šla z očetom na njivo orat, je moral Kosmas dobro paziti, da nij vol prekoračil brazde, ker

in v narodnem smislu menj zavestne volilce zapeljati.

Posebno oster boj pa nas čaka v mestih in trgih in tu je treba narodnim krogom uže takoj zdaj začeti z agitacijo in skušati, da se dobi gotova obljuba za narodnega kandidata.

Reklamacije pri sestavi volilnih zapisnikov v občinah naj bodo našim prijateljem posebno priporočene, in tu je treba posebno brzega dela brez odlašanja. Mi tu naglašamo, da velja pri sestavi zakonitega in pravilnega zapisnika ali imenika volilcev **princip dveh tretjin prebivalcev**, a ne dveh tretjin davkov, kakor so zadnjič nekateri župani in okrajni glavarji bili naredili. V tem smislu naj gotovo naši narodni prijatelji volilni zapisnik povsod pregledajo in reklamirajo, pa če se ne ustreže, hitro rekurirajo do deželnega predsednika, pa ob enem tudi nam poročajo, da bomo poskrbeli, če treba, še višjo pritožbo.

Pri reklamacijah zoper volilne zapiske v mestih in trgih pak prosimo, da naši narodni prijatelji povsod reklamirajo tudi vtevnanje tretjinske doklade k direktnim davkom. Tudi to je zakonito in pravo stališče. Dozdaj v nekaterih krajih okrajni glavarji ónih doklad niso šteli k direktnim davkom, drugi pač; zdaj jo bodo morali povsod, kakor smo iz zanesljivega vira slišali; ko bi je kje ne vtevneli, brzo reklamirajte! Pazite, narodni možje, varujte svoje pravice! Če ob pravem času, t. j. precej in brž povsod gledate na reklamacije, dobomo po mestih in trgih mnogo več narodnih volilcev in zmaga je potem gotova, tembolj ker, kakor se nam zagotavlja, uradniki pritiskati ne bodo smeli.

* * *

Volilne skupine za državni zbor za Kranjsko in slovensko Štajersko so:

Kranjsko.

a) Veliko posestvo

voli 2 poslanca.

b) Mesta in trgi:

1. Ljubljana, trgovinska in obrtniška zbornica 1 poslanca.
2. Postonja, Idrija, Vrhnika, Lož, Radovljica, Tržič, Kamenik, Kranj in Loka 1 poslanca.
3. Novomesto, Višnjagora, Krško, Kostanjevica, Črnomelj, Metlika, Kočevje, Ribnica 1 poslanca.

c) Kmetijske občine:

1. Ljubljana, Vrhnika z volilnim mestom Ljubljana, Litija, sodnijski okraj Zatičina z volilnim mestom Litija; Ribnica, Velike Lašice z volilnim mestom Ribnica 1 poslanca.
2. Postonja, Bistrica, Senožeče, Vipava z volilnim mestom Postonja; Planina, Lož, Idrija z volilnim mestom Planina 1 poslanca.
3. Kranj, Škofa Loka, Tržič z volilnim mestom Kranj; Kamenik, Brdo pri Podpeči z volilnim mestom Kamenik; Radovljica, Kranjska gora z volilnim mestom Radovljica 1 poslanca.
4. Novomesto z volilnim mestom Novomesto; Krško, Kostanjevica z volilnim mestom Krško; Črnomelj, Metlika z volilnim mestom Črnomelj 1 poslanca.
5. Kočevje z volilnim mestom Kočevje; Trebnje, Žužemberk z volilnim mestom Trebnje; Radeče, Mokronog z volilnim mestom Radeče 1 poslanca.

Slovensko Štajersko.

a) Mesta in trgi:

1. Maribor z volilnim mestom Maribor; Slovenska Bistrica z volilnim mestom Slovenska Bistrica; Slovenji Gradec, Visoka Mita, Marenberg, Vuzenica z volilnim mestom Slovenji Gradec; Ptuj, Sv. Lenard z volilnim mestom Ptuj; Ormož, Ljutomer, Središče z volilnim mestom Ormož voli 1 poslanca.
2. Celje, Žaveč, Vitanje, Vojnik, Laško z volilnim mestom Celje; Mozirje, Gornji grad, Ljubno, Vransko z volilnim mestom Mozirje; Rogatec, Šmarje z volilnim mestom Rogatec; Brežice, Sevnica, Kozje z volilnim mestom Brežice; Konjice z volilnim mestom Konjice; Šoštanj z volilnim mestom Šoštanj 1 poslanca.

b) Kmetijske občine:

1. Maribor, Slovenska Bistrica z volilnim mestom Maribor; Konjice z volilnim mestom Konjice; Slovenji Gradec, Marenberg z volilnim mestom Slovenji Gradec 1 poslanca.
2. Ptuj, Ormož, Sv. Lenart z volilnim mestom Ptuj; Rogatec, Šmarje z volilnim mestom Rogatec; Ljutomer, Zgornja Radgona z volilnim mestom Ljutomer 1 poslanca.
3. Celje, Vransko, Gornji grad, Laško, Šo-

štanj z volilnim mestom Celje; Brežice, Kozje, Sevnica z volilnim mestom Brežice 1 poslanca.

Knez Bismark govori za nemške kmete.

V nemškem berlinskem rajhstagu je v minolem tednu knez Bismark zagovarjal svoj predlog o colu na tuje žito; iz dolzega njegovega govora posnemljemo sledeče: Nemški kancelar trdi v početku svojega govora, da to nij nesreča za deželo, ako se žito podraži, ter nadaljuje:

„Pred 12 ali 20 leti je bilo žito mnogo dražje nego danes, in vendar je stalo vse obrtništvo na boljših nogah. Ako bi bilo res, da je niska žitna cena v srečo v gospodarstvenih razmerah, potem bi morale biti najsrečnejše podunavske dežele, Gališka in južna Ruska, kajti tu je žito najbolj po ceni. Razliko bi mi čutili morali tudi pri nas na Nemškem, in nedvomno je, da je žito v zapadni Nemčiji najdražje, a v istočni ceneje, in tedaj bi blagostanje tu moralo rasti. Ali izkustvo uči, da kjer je žito najdražje, tam je obrtstvo najbolj razvito, tako v Belgiji, Francoskej, Angleškej itd. Jaz sem tedaj preverjen, da, če bodo naši kmetovalci žito dražje prodajali, in ako bo prodaja varnejša, da pridemo s tem do boljšega gospodarstvenega gibanja. Mi ne mislimo žita z davkom preobložiti, ampak hočemo nekaj direktnih davkov, katere mora zdaj kmet plačevati, preložiti na mejo kakor užitiški col. To pa na ceno ne bode uplivalo, ali pri dozdanih visokih cenah bi ne poginilo samo kmetijstvo, ampak tudi Pruska in vsa Nemška. Ti nizki coli ne bodo podražili žita, kajti pri nas ne odvisi cena žita od cola, ampak od dobre ali slabe letine v deželah, kjer se žito v velikej množini ali grobadno prideluje, osobito v Rusiji, Ogerskej in Ameriki. Tam bode raslo žito, naj potem mi jemljemo col ali ne. Mi pak moremo narediti, da se bode pri nas veliko več žita pridelalo nego porabilo, in uže zdaj se ga več ponuja nego sné. Poraba je obmejena, človek se more s kruhom samo nasititi. K nam se bode žito vozilo v iste meri, naj col zvišamo, kakor čemo. V Nemčiji nam nij skrbeti za pridelovalca, če on za žito menj dobi nego prej. Nemški trgovci z žitom pravijo: „mi bomo dali peterburškemu mešetarjem toliko menj, ta ne bo ničesa pri tem zgubil, ampak zopet odtegne ruskemu kmetu, od katerega kupi

če se je to zgodilo, frčala mu je precej otika nad glavo, in tako je šlo naprej dan za dnem, dokler nij Kosmas prišel do spoznanja, da bi vendar le dobro bilo, ko bi nemški znal.

Ko se je to zgodilo, so ga zopet poslali v Slov. Bistrico, ko je bil osem let star, in ko je uže poznal slovensko abecedo. Tam je lepo v šolo hodil, kakor so hodili drugi bistriški ferkolini; sicer se za nemški jezik nij preveč zanimal, ampak vse lepše je bilo, če je smel v bistriškej nemškej cerkvi z malim zvoncem zvoniti, ali pa na koru mehe vleči. Ker pa celi dan po cerkvah ne zvonijo in v šoli tudi nij preveč pula bilo, seznanil se je pri čavljarju, ali kakor so ga imenovali tam pri „nagelšmitu“, ki je imel hišo samo preko ulice in tam so ga bili veseli, če je le hotel meh gaziti vsak delavnik po dve ali tri ure, pa tako se je zgodilo, kar še menda njegov oča nij prav verjel, da se je Kosmasu življe-

nje v Slov. Bistrici precej priljubilo tako, da nij več silil domov.

Pa kako bi tudi; mehe je imel tri, v nemškej cerkvi, pri farnem sv. Jarneju in tam preko, kjer so čavljje delali, razen tega je večno luč zvonil vsak dan, po nedeljah pa še več, ker se je bil s časom seznanil z vsemi bistriškimi mežnarji, celo z ónim gori pri sv. Jožefu, — in pa v gradu je bil studenec ali štepih tako lepo napravljen, da je bilo veselje vodo vleči, ker tako kakor pri uri se je majalo s perperdikljem sem ter tja, pa je voda šumela grozno; če je le videl kakšno deklo s škafom blizo pada, je uže letel, da jej navleče vode. Dobro mu je bilo v Slov. Bistrici zares, ker tam nij bilo šibe pri hiši, ampak delal je, kar je sám hotel; po zimi je imel dosti leda na ribnjaku, po letu vode v potoku in znancev je bilo tudi precej po vseh ulicah bistriškega mesta. Kraj vsega tega so dobili

Bistričani novo brizgalnico, s katero so škropili po hišah vsak teden, če tudi nij gorelo, in pa enkrat so inženirje podili, ki so bili tja prišli železnico merit. Takrat so se modri Bistričani bili malo spuntali, in mali naš Kosmas je imel strašno veselje, ko je zvedel od strijca, da so njegovi someščani srečno odbili nevarnost, katera je ravno kar pretila Bistrici, ko so bili nakanili inženirji železnico speljati tik bistriškega mesta.

Kdo se bo pa vozil po cesti, če bo železnica, so rekli Bistričani, in šli so naganjat inženirje, pa so jih podili tja do Pragarskega ter so rekli: tu sme iti železnica, čez naše mesto pa nikakor ne.

Potem ko so Bistričani to nesrečo srečno od sebe odvrnili, je nastal prejšnji mir mej njimi in nadaljevalo se je staro življenje, dokler so se še ljudje vozili po cesti čez Bistrico iz Trsta na Dunaj in nazaj.

žito, — mi bomo pak le dobivali žito. Ali nemškemu kmetijstvu bode s tem pomagano, ker bo tuja konkurenca težje dohajala k nam. Naši mlinarji mlijo in pekó rusko moko; žita se ne manjka, povsod ga je preveč in pri nas bi ga bilo dosti tudi ob času lakote.

„Misliti moramo pa tudi na zalóge moke, in óno žito, ki se k nam z Ruskega vozi, da se pri nas smelje, dela našemu kmetijstvu največ sitnosti. Vsa ta množina žita se v parnih mlinih pri nas hitro smelje, v Berlinu in okolici vsak dan nad 100.000 centov. To pak umori vso našo manjšo mlinarsko obrt. Mnogo je fabrik za kruh, ki naravnost z Rusijo tržé in dobivajo velik dobiček. Ako mešetarji ne obogaté, je to radi tega, ker jih je preveč in vse samo tja sili, kjer nij teškega dela, če prav je zaslužek majhen. Ako tedaj tudi priznam, da bode ta col uplival na žitno ceno, pa nasprotno trdim, da cena mej žitom in kruhom nij v nobenej zvezi, in ako ne bode lakote, podražil se tudi kruh ne bode. V Berlinu je kruh zmirom jednak, naj bode žito ali ceneje ali dražje.

„Veseli nas, ako naši trgovci z žitom obogaté, ali davek se mora enakomerno razdeliti. In ta col tudi ne bode prouzročil, da bi se trgovinska pota iz Rusije drugam preložila. Rusko trgovstvo z žitom ne vleče nič drugega v naše luke, nego veliko trgovsko mesto, trgovina in kapital. Kdo pa ima na Ruskem kapital za trgovino z žitom? Nemški kapital je, ki kupuje od ruskega kmeta žito, zato bo ostalo tudi vse pri starem. Baš tako mora žito s Poljskega, z gališke in drugod priti v Nemčijo. Rusko žito ima obmejeno odkazano pot, in ta kaže k nam. In ti coli nam bodo rusko mejo odpirali. — Prevoz v izhodnje-zapadneji črti škoduje posebno južno nemškim interesom. Predložena predloga o colu bode naredila, da prodajalci ne bodo okolo vozili žita zastonj, kakor doslej. Meni se pa zdi tudi davek na živino prenizek, a je višji nego óni na žito, in tudi óni bi se moral prav razdeliti, da ne bi jeden ki ima boljše goved nego drugi, primerno menj plačeval. Coli na žito bodo pripravili enakomernost pri plačevanju, in óni so tudi redni coli, ker uredujejo uvožnjo žita. Ako je uvožnja slobodna, potem se v Nemčijo pripelje žita, kolikor komu ljubo, ker ima tu večjo vrednost. To je bilo dozdej, ker se je več pripeljalo nego porabilo. Žita potrebuje vsak človek za hrano svojo 3½ centa, tedaj sné 40 milijonov Nemcev, če so prav lačni 140 milijonov centov žita. Ali kar se

In tako jo Kosmas prebil eno leto v Slov. Bistrici in dulci jubilo, ali nemškega še pa le nij znal skoro čisto nič, razen onega, kar se je bil v šoli naučil na pamet in to je bil v prvej vrsti nemški „einmaleins“, katerega je res znal čisto od kraja do konca.

Kako se je dogodil čudež, da je Kosmas dobil koncem šolskega leta nemški molitvenik od kateheta v dar, je težko uganiti, nego faktum je bil to, pa ta okolnost ga je štitila doma pred očetom, da nij dobil zasluženih premium še od njega. — Nemške molitvene bukvice od kateheta, to uže nekaj znamenja, pa če tudi nij znal povedati očetu iz dotične knjižice, koliko štibre je uže plačal in koliko je še na dolgu, nij bila namera prevelika, kakor bi sicer bila gotova, da nij prinesel nemške molitvene knjige soboj, katera je bila za njega pravi „amulet“, ki ga je čuval vsake nesreče.

pri nas pridela, se tudi pri nas sné in še več, a to se pripelje od drugod. Ti coli bodo tedaj pomagali mnogo kmetijstvu k razvitku.“

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 26. maja.

Iz **Prage** se poroča, da je dr. Sladkovski v deželnem odboru vprašal nemške ude odboroce, zakaj Nemci Čehom nasproti ne pridejo. Dr. Schmeykal je v imenu Nemcev baje odgovoril, da Nemci nič potrebe ne čutijo nagodbo delati, a Čehi naj v rajhsrat pridejo. — To je jako groba beseda — ker je — nemška.

Vnanje države.

Iz **Soluna** se oficijozno 24. maja brzojavlja: V jednom delu muselmauskega prebivalstva provincije Novopazarske in Albanije se kaže vsled konvencije Turčije z Avstrijo neka razburjenost. Turška vlada pa kaže eneržijo in podpirajo jo veljaki v Albaniji. V Novem pazaru so se hašibozuki lotili z orožjem turških vojakov in tri umorili. — To je vse menda turška in Andrassyjeva reklama.

Bolgarski knez je prišel 25. maja v Berlin, in ga je popoldne sprejel nemški cesar Vilhelm.

Volitve v **rumunski** senat so izpale 23. t. m. za liberalno ali vladno stranko ugodno. Konstituanta rumunska se snide 13. junija.

Iz **Aten** se javlja: Pri Phanariju v Tesaliji so trčili grški vstaši na turške vojake. 60 vstašev z načelnikom Sahotisom je bilo usmrtenih.

V **francoskej** zbornici je bila 24. maja burna scena. Pavel Cassagnac, znan napoleonovsk prepirljivec je govoril zoper državnega podtajnika Gobleta, kateri je njegove članke v novinah imenoval škandalozne. Konec daljšega prepira je bil, da je Cassagnac pozval po seji Gobleta na dvo boj.

Angleži so se z **afganistanskim** Jakub-khanom tako pogodili, da bodo obdržali nekaj sotesk in Kurumsko dolino, a da bodo za to emiru dajali letne podpore 120 tisoč funtov. Angleži so torej grozilo malo do segli v dragej dolgej neslavnej vojski.

Dopisi.

Iz **Bake** na Dolenjskem 25. maja. [Izv. dopis.] Pri solnñnem dnevi je 23. t. m. ob 1½ uri popoldne treščilo na njivo, obsejano s pšenico. V obližji sta v vinogradu delala oče, sin in hlapec. Strela je bila tako huda, da je vse tri puh strelni omamil, tako, da so vsi na zemljo popadali. Kmalu po tem prizoru je pisalec teh vrstic z gori omenjenim očetom govoril, in ta mu je pripovedoval, da je v istem trenutku, ko ga je puh zadel, videl enako prikazen kot žereče železo, in da je sin, ko je zopet k sebi prišel, najprvo vprašal: jeli imam lase pri ušesih osmojene? — Zdravi so vsi trije.

Delo po polji in vinogradih nam Dolenjem silno zaostaje; bojimo se slabih nasledkov vednega dežja; denes imamo ugoden dan. Po vinskih goricah je malo zaroda.

Iz **Poljanske doline** 25. maja. [Izv. dop.] Zdravstveno stanje v Poljanskej dolini je letošnje leto jako slabo. V januarju in februarju je močno razsajala difteritis in posebno mej otroci terjala bogato žrtev. Februarja meseca so začele koze epidemično razsajati, in od začetka epidemije do zdaj je uže okolo 150 ljudij zbolelo v vaséh: Zakobiljek, Jazbine, Brda, Gorenja in Dolenja ravan, Jelovec, Šetina, Malenski vrh, Suša, Vovča, Podrbeno, Deverce, Bačne, Vinbárje, Srednjavas, Hotevla, Bukovi in Kovski vrh, katerih se je uže mnogo ozdravilo, okolo 15 slučajev se je končalo s smrtjo. Sicer pa ljudje premalo

pazijo na bolnike in tudi snažnost se žali Bog v mnozih hišah pogreša, kar prouzročuje, da se bolezen bolj razširja, zraven pa natančno opazovanje pokazuje, da cepljenje koz nij nič koristilo, ker jih imajo ti, ki so imeli cepljene mnogokrat več od drugih.

Iz **pod Nanosa** 22. maja. [Izviren dop.] Bog Pluvius je, kakor se vidi, letos popolnoma vrhovno poveljstvo prevzel. Sè svojim priobčnikom jugom takó neusmiljeno ter samovoljno gospodarita in vladata, kakor menda še nikoli enako. Nijednega dneva nemamo poštenega. Dan na dan pade dežja, da bi za vsako sušo zadostoval, še celo mlinarji in pilarji so ga nevoljni, a tu pri nās še večinoma drevje nij ozelenelo, polje je pa malo več kakor na pol obdelano. Dostí kmetovalcev je, ki imajo semena še v škrinjah in shrambah, njive pa ne zorane. Koliko njih letos niti na pol ónega ne bodo vsejali, kar bi morali in kar so odločili. Kake letine se imajo ti za nadejati? To se pač lahko ugane, dá najbrž dobre ne. Ti poslednji so brez živine vojaci brez orožja, i. a ako hočejo kaj vsejati ali vsaditi, naprositi morajo enega ali drugega svojih dobrih sosedov ki imajo živino, kojih pa žalibog nij kaj dosti, da mu izorje njive, kamor more potem sejati ali saditi. Teh, ali enacih kmetovalcev, je leto za letom več, torej i leto za letom več pustih opuščenih neizoranih njiv. Radi tega kmetijstvo pri nas jako propada, živinoreja, jedina naša rešitev, pa strašno peša, kar véde naše kraje v gotovi propad.

Tolažijo nas s tem, da bodo davki kmalu po novej cenitvi urejeni, kar bode nam v veliko korist, ker tedaj se nam bodo jako znižali. Da bi le ne bilo prepozno! Pa je li se od te nove uredbe imamo dosti nadejati?

Mnogo mnogo, bi se dalo o tej zadevi pisati, a enake kritike se gospodu državnemu pravdniku kaj jako ne dopadajo, za to treba nam je molčati. H—o.

Domače stvari.

— (Ljubljansko konstitucijsko društvo,) katero je sestavljeno po večini iz c. kr. uradnikov, in kateremu na čelu stoji uradnik g. Kaltenegger, imelo je sinoči svojo sejo, v katerej se je debatiralo o nemškutarskih pripravah za volitve v državni zbor. Minister Taaffe želi uradniške nevtralitete, bomo videli, kako bo to originalno društvo v kazini delalo.

— (Šolski nadzornik) g. Gnadt je bil pretečeni teden prišel nadzirati tukajšnjo gimnazijo in realko.

— (Dr. Jug.) bivši advokat v Šent-Learu, nekaj prijatelj in agitator Brandstetterjev in Seidlov je v Celji zaprt in pride zaradi goljufije pred porotnike.

— (Franjo Oblak,) rodóm Slovenec računski oficijal, kateri je pred mesecem dnij otišél iz Zagreba v Bosno, je imenovan računskim svetovalcem pri deželnej vladi v Sarajevu.

— (Koroškim Slovencem.) S Koroškega nam piše naročnik: „Koroški Slovenci pozor! Ker so volitve za državni zbor predurmi, je torej treba, da se pogovorimo, kje in kdaj da napravimo shod, bodi si v Celovci ali na kakem drugem za to primernem kraju, v katerem se bode določilo o agitaciji, in da se sestavi volilni odbor.“ (Res, treba je brzo na delo iti! Ur.)

— (Iz Trsta) dobaja poročilo, da je cesar na vladen predlog potrdil volitev kan-

didata laških „progresovcev“ Bazzonija za župana v Trstu. Kritiko o tem vladnem predlogu nam izkustvo z našim državnim pravdnikom prepoveduje.

— (Slovensko literarno društvo na Dunaji) bode imelo v petek dne 30. maja svoj redni občni zbor. Dnevni red: 1. O francoske akademiji, bere Davorin Hostnik; 2. Slovenske narodne pesni (še nenatisnene), bere Karlo Štrekelj. 3. Prijateljici, fantazija; bere Jes. Škofic.

— (Mestne volitve v Gorici) so se končale pretekli vtorek. Kakor v drugej zmagala je tudi v prvi volilnej skupščini stranka varčnih gospodarjev. Izvoljeni so Karel vitez Ritter z 120, Anton Erzettig inženir z 113 in vitez dr. Doliac odvetnik z 111 glasovi izmed 220 glasov. Med dvema (dr. Gentilli in Roper) pa je bila popoldne ožja volitev, pri kateri je bil izvoljen kandidat tako zvane liberalne ali magistratne stranke dr. Gentilli, ker so „šparovci“, menda zadovoljni, da so „magistratovcem“ zasolili moralčno zaušnico, popoldne doma ostali. Liberalcem, posebno pa ožjim prijateljem ónega gospoda, katerega je „L'isonzo“ proti koncu lanskega leta imenoval „magistratni factotum“, nij izid volitve nič kaj po volji, ker se bojé, da ne bi novi možje pri magistratu kaj pomešali, kar bi temu ali ónemu prav ne dišalo, meni „Soča“.

— (Odbor goriške „Sloge“) bo imel prih. četrtek t. j. 29. t. m. sejo, da pregleda došla mu pisma, v katerih posamezne občine nasvetujejo, koga naj „Sloga“ proglasi za kandidata pri bližnjih državnih volitvah, ter da potem potrebno priredi, da se morda različna mnenja poravnajo, ker le složni moremo zmagati, pravi „Soča“.

— (Vinska razstava v Kojskem) na Goriškem je privabila óno nedeljo lepo število domačih posestnikov, pa tudi nekoliko gostov iz Gorice in Dornberga. Razstava sama na sebi nij bila ravno bogata, in tudi ne dovršeno urejena; vendar pa lahko rečemo, da je zadostno izraževala značaj briske vinoreje, in da daje kot prva poskušnja te baže mlademu vinorejskemu društvu prav dovoljno spričevalo marljivosti napredka. Razstavljenih je bilo 70 različnih, večinoma namiznih belih vin iz navadnega domačega grozdja. Nekoliko botelij je bilo tudi v Brdin pridelanega „rizlinga“, „modre frankinje“ in „burgundeca“.

Razne vesti.

* (Strašilo je!) V necem mestecu moravskem je pred kratkim prav tako strašilo, kakor pripovedajo pravljice o duhovih. V ónem kraju je običajno, kakor pri nas, da se zberó pogrebci po pogrebu katerega umrlega skupaj v hiši, kjer je ležal mrtvec, in pri pojedini si zalijó žalost s kapljico vina skozi grlo. To se je bilo zgodilo i v tem slučaju. Óna, katero so bili baš pokopali, je bila neka stara teta. Ko se je bila družba zbrala in jej hotelo veselje ravno z lic izbrisati prelite solze, se odpró dúri, in na pragu se prikaže „duh“ stare tete, ravno tako opravljen kakor so to v rakev položili, z belo avbo in črno obleko. „Tukaj se tedaj vi radujete“ — prične duh govoriti votlo — „in ne spomnite se tega, da jaz v grobu nímam mirú, predno da ste zmólili za mojo dušo jedne litanije“, — in izginil je! Ko se je družba znebila prvega strahu, jela je takoj moliti litanije, kakor je zahteval duh. Po molitvi je šla domača hči v prvo nadstropje česa iskat, ali — kdo opiše njen strah, ko opazi, da je bila vsa soba okradena, vse je bilo ven zneseno, razen teškega pohištva. Postelje, dragocenosti, vse je izginilo. Zvit tat je porabil lehkovernost njih, prišel je „strašit“, in potem kradel prav polagano.

Izdatelj in urednik Josip Jurčič.

Dunajska borza 26. maja.

Enotni drž. dolg v bankovcih . . .	68	gld.	35	kr.
Enotni drž. dolg v srebru . . .	70	„	60	„
Zlata renta . . .	80	„	80	„
1860 drž. posojilo . . .	125	„	75	„
Akcijske narodne banke . . .	843	„	—	„
Kreditne akcije . . .	266	„	75	„
London . . .	117	„	20	„
Srebro . . .	—	„	—	„
Napol. . .	9	„	34 1/2	„
O. kr. cekini . . .	5	„	50	„
Državne marke . . .	57	„	60	„

Loterijske srečke.

Na Dunaji 25. maja: 85. 18. 23. 17. 88.
V Gradci 24. maja: 29. 81. 90. 73. 40.

Najpriljubljenejša (252—2)

darila za birmo,

najboljše kvalitete, na izber, prav po ceni;

ure, ki svetijo,

najnoveje, z zletnim jamstvom, priporoča

Nikolaj Rudholzer,

urar in optikar v Ljubljani, poleg „zvezde“ štev. 8.

Razglas.

Podpisano županstvo daje s tem na znanje, da je visoka c. kr. deželna vlada v Ljubljani, na našo prošnjo po dopisu dne 28. svečana 1879 št. 1543 nam dovolila, da smemo v Hotederšici napraviti

novi semenj

in sicer 14. roznika vsakega leta z živino in z blagom, in ta semenj bo namesto ónega, kateri je bil do zdaj 10. oktobra vsakega leta.

Ker stoji naša vas prav v pripravnem kraju za živino skupaj nagnati, torej se občinski zastop prav uljudno priporoči vsem tistim, kateri imajo živino za prodati, da bi jo v obilnem številu skupaj prignali, dve leti se ne bo nič plačila od živine pobiralo.

Tudi se priporoči kupcem, da bi nas ravno tako v obilnem številu obiskali.

Ob enem se naznanja, da se bo ta semenj uže letos začel dne 14. roznika in ónega dne 10. oktobra ne bo več.

Županstvo v Hotederšici,

dne 19. maja 1879.

(243—5)

Korče, župan.

Razprodaja.

V vasi Dole pri Hrastniku na Stajerskem blizu farne cerkve je iz proste roke na prodaj: kmetija, ki meri 62 oralov (njive, travniki, vinogradi, pašniki), zraven tudi kmetijska poslopja, t. j. hiša s 4 sobami, dva prostorna hleva z govejo živino (ki je vredna 900 gold.) in kozolec.

Kdor to posestvo z živino in s poslopjem vred skupaj kupiti želi, naj se oglasi do 1. junija pri podpisnem.

Ako se pa do 1. junija za vse skupaj nobeden kupec oglašil ne bo, se bode celo posestvo z živino in poslopji vred na drobno prodalo, in sicer 2. in 3. junija.

Valentin Zabovnik

v Toplici pri Zagorji.

(247—2)

Solide Firmen als Vertreter erwünscht.

(195—251)

Tuji.

25. maja:

Pri **Stonu**: Schwarz, Weis iz Dunaja. — Bidini iz Grada. — Schnabegger, Ringleb iz Dunaja.

Pri **Maliču**: Knecht, Nowak iz Dunaja. — Erker iz Kočevja.

Senožet na prodaj.

Tik tržaške ceste (pri dolzem mostu) prav ugodno ležeča lepa senožet, (nad 4 1/3 nižjeavst. oralov), ki meji neposredno na Vincencij Zevnikovo pristavo, prodaja se iz proste roke za 250 gold. jedno oralo. — Natančneje se izve pri J. A. Hartmannu, v Tavčarjevi hiši v Ljubljani.

(239—3)

Zahvala.

Ginjenega srca se podpisana iskreno zahvaljujeva častitemu občinstvu iz Vipave in okolice, za poslednjo čast, ki jo je najinemu ranjcemu nepozabljenemu očetu, gospodu

Antonu Kulniku,

v tako obilnem številu izkazalo. Še posebno pa srčna hvala gg. pevcem, ki so mu pred hišo in na grobu žalostinke zapeli.

V Vipavi, dne 25. maja 1879.

Oton in Emil,

(255)

žalujoča sinova.

V mestnem logu prodaja se

pohištvo

se 7 oral zemljišča prostovoljno.

Na močvirji daje se

6 oralov senožeti

za pokositi ali v last. — Natančneje izve se v administraciji „Slovenskega Naroda“.

(256—1)

Glavni dobitki ev. 400.000 mark.

Naznanilo sreče.

Dobitke garantira država. Prvo vzdiganje: 11. i 12. junija.

Vabilo na udeležitev

dobitnih šans

velike, od hamburske države garantovane denarne loterije, v kateri se mora nad

8 milijonov 200.000 mark

gotovo dobiti.

Dobitki te ugodne denarne loterije, katera ima po načrtu le 86.000 lozov, so sledeči:

Največji dobitki je ev. 400.000 mark.

Premija 250.000 mark	71 po 3000 mark
1 dobitki	217 „ 2000 mark
po 150.000 mark	2 „ 1500 mark
1 „ 100.000 mark	2 „ 1200 mark
1 „ 60.000 mark	531 „ 1000 mark
1 „ 50.000 mark	673 „ 500 mark
2 „ 40.000 mark	950 „ 300 mark
2 „ 30.000 mark	65 „ 200 mark
5 „ 25.000 mark	100 „ 150 mark
2 „ 20.000 mark	24650 „ 138 mark
12 „ 15.000 mark	1400 „ 124 mark
1 „ 12.000 mark	70 „ 100 mark
24 „ 10.000 mark	7300 „ 94 in 67 mark
5 „ 8.000 mark	7850 „ 40 in 20 mark
2 „ 6.000 mark	
54 „ 5.000 mark	
6 „ 4.000 mark	

kateri se bodo v malo mesecih v 7 oddelkih gotovo odločili.

Prvo vzdiganje dobitkov je uradno na

11. in 12. junija t. 1.

nastavljeno, ter stane

cel originalni loz le 3 gld. 40 kr.,

pol original. loza le 1 gld. 70 kr.,

četrt original. loza le 85 kr.,

ter te od države garantovane originalne loze (ne prepovedane promese) proti frankovanej poslatvi svote tudi v najoddaljenejši kraje razpošiljam.

Vsak udeležene dobí zraven originalnega loza tudi originalni értež z državnim grbom zastonj, ter se mu takoj po vzdigovanji dobitkov nezahtevano pošlje uradni listek vzdignjenih števík.

Izplačevanje in razpošiljanje dobitkov izvršujem direktno jaz interesentom točno in z najbolj strogo tajnostjo.

Naročila izvršujejo se najlaglje po poštne povzetji.

Naj se tedaj naročila zaupno pošljejo na

Samuel Heckscher senr.,

Banquier und Wechsel-Comptoir in Hamburg.

(198—9)

Lastnina in tisk „Narodne tiskarne“.